

DECIZIE

21 martie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

În componența:

Președintele ședinței
JudecătoriSvetlana Filincova,
Dumitru Visternicean, Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de către SRL "Sapiens",
în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nagornaia Svetlana către SRL "Sapiens", cu privire la încasarea datoriei,
împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de SRL "Sapiens" împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 13 iunie 2017,

c o n s t a t ă :

La data de 22 noiembrie 2016, Nagornaia Svetlana a depus o cerere de chemare instanța de judecată către SRL "Sapiens" cu privire la încasarea datoriei.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 13 iunie 2017, s-a admis parțial acțiunea. S-a încasat de la SRL "Sapiens", în beneficiul lui Nagornaia Svetlana suma datorată în mărime de 159 397 lei, și suma de 11 105, 38 lei, cu titlu dobândă de întârziere, cât și cheltuieli de judecată în sumă de 5 115, 07 lei, achitate cu titlu de taxă de stat pentru adresarea acțiunii în judecată, în rest acțiunea s-a respins ca fiind neîntemeiată. S-a încasat la bugetul public din contul SRL "Sapiens", cheltuieli de înștiințare și chemare a părților în judecată în sumă de 56,65 lei.

La data de 20 iunie 2017, SRL "Sapiens" a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

La data de 21 iunie 2017 (prin intermediul oficiului poștal), Nagornaia Svetlana prin intermediul avocatului Stratan Laurian, a depus cerere de apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii în partea respingerii acțiunii, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017, prin care nu s-a dat curs cererilor de apel, apelanților fiindu-le fixat termen până la 06 decembrie 2017 pentru lichidarea neajunsurilor apelurilor.

La data de 06 decembrie 2017, Nagornaia Svetlana prin intermediul avocatului Stratan Laurian a depus cerere de apel motivată și a prezentat dovada de plată a taxei de stat (f.d. 116-119).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, cererea de

apel depusă de SRL "Sapiens" împotriva hotărârii Judecătorei Chișinău (sediul Ciocana) din 13 iunie 2017, a fost restituită.

La data de 30 ianuarie 2018 (prin intermediul oficiului poștal), SRL "Sapiens" a declarat recurs la încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, solicitând casarea acesteia, trimiterea cauzei la rejudecare.

În motivarea poziției sale, recurenta a indicat că cu încheierea, prin care s-a restituit cererea de apel, a făcut cunoștință la data de 15 ianuarie 2018.

A menționat recurenta că, deși cunoștea despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat până la data de 07 decembrie 2017, din motiv că în această perioadă se duceau tratative cu Nagornaia Svetlana care urmau să ducă la încheierea unei tranzacții de împăcare, nu a înlăturat neajunsurile specificate în încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 07 decembrie 2017, comunicată recurentei la data de 15 ianuarie 2018 (f.d. 135), iar recursul a fost declarat la 30 ianuarie 2018, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul în termen.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale aplicabile speței, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de SRL "Sapiens", urmează a fi respins, din următoarele motive.

Conform art. 426 alin. (3) al Codului de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

În conformitate cu art. 427 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 10 alin. (1) al Codului de procedură civilă, sancțiunile procedurale sînt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Potrivit art. 16 al Codului de procedură civilă, hotărârile, încheierile, ordonanțele și deciziile judecătorești definitive, precum și dispozițiile, cererile, delegațiile, citațiile, alte adresări legale ale instanței judecătorești, sînt obligatorii pentru toate autoritățile publice, asociațiile obștești, persoanele oficiale, organizațiile și persoanele fizice și se execută cu strictețe pe întreg teritoriul Republicii Moldova. Neexecutarea nemotivată a actelor judecătorești, dispozițiilor, cererilor, delegațiilor, citațiilor, altor adresări legale, precum și lipsa de considerație față de judecată, atrag răspunderea prevăzută în prezentul cod și în alte legi.

Conform art. 56 alin. (2) al Codului de procedură civilă, participanții la proces se bucură de drepturi procesuale egale și au obligații procesuale egale, cu unele excepții stabilite de lege în dependență de poziția pe care o ocupă în proces. Participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile

lor procedurale.

Potrivit art. 100 alin. (1) al Codului de procedură civilă, actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire.

În corespundere cu 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Potrivit art. 113 al Codului de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător). Cererile și documentele depuse după expirarea termenului de procedură nu degreveză de îndeplinirea obligației procedurale.

Prin prisma normelor de drept citate, raportate la înscrisurile speței, Colegiul constată că SRL "Sapiens", fiind citată legal pentru ședință (f.d. 106, 108), a cunoscut cu certitudine despre încheierea instanței de apel din 03 octombrie 2017 prin care ultima a fost obligată să prezinte cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat până la data de 06 decembrie 2017.

În această ordine de idei, Colegiul ajunge la concluzia că instanța de apel și-a îndeplinit obligația pozitivă de comunicare a actului de procedură emis și i-a comunicat recurentei încheierea contestată.

Reținând cele constatate, precum și obligația părților și participanților la proces de a se folosi cu bună-credință de drepturile procedurale, SRL "Sapiens" urma să înlăture neajunsurile stipulate în încheierea Curții de Apel Chișinău din 03 octombrie 2017 în termenul stabilit, iar în cazul imposibilității îndeplinirii actului dispunând de dreptul de a solicita prelungirea acestui termen, prezentând probe în susținerea acestei imposibilități.

Deși, recurenta prin intermediul avocatului Roșca Rodica a depus o cerere de amânare a ședinței de judecată, SRL "Sapiens" nu a solicitat amânarea în sensul expus în cererea de recurs, or careva date cu privire la soluționarea amiabilă a litigiului instanța de apel la momentul restituirii nu posedă.

Mai mult ca atât, negocierea părților privitor la eventuala tranzacție de împăcare nu degreveză recurenta-apelantă de obligațiile procesuale prevăzute de lege și impuse de un act judecătoresc.

În așa fel, Colegiul relevă că, potrivit art. 61 al Codului de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

La fel, Colegiul reține că actul judecătoresc de procedură implică cert obligația pozitivă a apelantului de a prezenta apelul motivat, iar nerealizarea acestei sarcini procedurale, precum și necontestarea actului procedural prin care nu s-a dat curs cererii de apel, instituie prezumția recunoașterii legalității acestui act procedural și, în consecință, obligația de a se conforma cerințelor instanței de apel, denotă întrunirea în speță a temeiurilor legale pentru restituirea cererii de apel.

Articolul 6 §1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, garantează fiecăruia dreptul de a se adresa unui tribunal pentru ca ultimul să se pronunțe asupra drepturilor și obligațiilor sale civile.

În acest sens, este de menționat că limitarea accesului la o curte sau la un tribunal nu se conciliază cu art. 6 §1 al Convenției decât în cazul în care acestea

urmăresc un scop legitim și există un raport de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul vizat.

Aplicând normele legale invocate mai sus și jurisprudența CEDO la speță, Colegiul remarcă ca fiind indubitabilă obligația apelantului de a prezenta instanței de apel motivele pentru care contestă hotărârea și încheierile primei instanțe, această obligație fiind stabilită de Lege și urmărind scopul unei bune administrări a justiției în R. Moldova.

Jurisprudența CtEDO reiterează obligația părții de a lua măsurile necesare pentru protecția drepturilor sale de acces la justiție, inclusiv prin manifestarea diligenței în exercitarea drepturilor sale procedurale și a interesului față de soarta dosarului vizat (cauza van Harn vs. Germania, hotărâre din 11 septembrie 2007, cauza Pîrnău ș.a. vs. Republica Moldova, hotărâre din 31 ianuarie 2012 și cauza SA Universul vs. Republica Moldova, hotărâre din 10 iulie 2012).

În altă ordine de idei, însă în același context, contestarea cu recurs al încheierii de restituire a cererii de apel nu degreveză recurenta-apelantă, în cazul în care recursul ar fi admis, să înlăture neajunsurile și să prezinte dovada achitării taxei de stat, cererea de apel motivată, iar neefectuarea acestor acțiuni repetat denotă caracterul de rea-credință a părții care urmărește scopul tergiversării examinării cauzei.

Luând în considerație cele indicate mai sus, Colegiul ajunge la concluzia că cererea de recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău 07 decembrie 2017 urmează a fi respinsă cu menținerea încheierii recurate, punând capăt abuzurilor de drepturile procesuale.

Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către SRL "Sapiens".

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 07 decembrie 2017, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Nagornaia Svetlana către SRL "Sapiens", cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței

Svetlana Filincova,

Judecători

Dumitru Visterniceanu,

Nicolae Craiu